

Besluit van

houdende voorschriften betreffende de taken van het zbo ProRail (Besluit taken ProRail)

Op de voordracht van de Minister voor Milieu en Wonen van, nr. IenW/BSK-,
Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 8, zesde en zevende lid, van de Spoorwegwet en 7 ter, 7 sexies,
54, eerste lid, van richtlijn 2012/34/EU;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van, nr.);

Gezien het nader rapport van de Minister voor Milieu en Wonen van, nr. IenW/BSK-,
Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

Kaderwet: Kaderwet zelfstandige bestuursorganen;

prestatiegebied: gebied waarop de prestaties van de beheerder worden afgemeten;

wet: Spoorwegwet.

Paragraaf 2. Nadere regels op grond van artikel 8, zesde lid, van de Spoorwegwet

Artikel 2. Incidenten en verstoringen met gevolgen voor grensoverschrijdend verkeer

1. De beheerder stuurt, in geval van een verstoring met mogelijke gevolgen voor het grensoverschrijdend verkeer, alle relevante informatie over die verstoring aan de infrastructuurbeheerders van netwerken buiten Nederland van wie het net en het verkeer hinder zouden kunnen ondervinden van de verstoring.

2. De beheerder werkt samen met de betreffende infrastructuurbeheerders om bij een verstoring het grensoverschrijdend verkeer te normaliseren.

Artikel 3. Coördinatiemechanismen

1. De beheerder zorgt ervoor dat ten minste coördinatie plaatsvindt tussen de beheerder en de partijen als bedoeld in artikel 7 sexies, aanhef, van richtlijn 2012/34/EU, met betrekking tot de onderwerpen, bedoeld in de onderdelen a tot en met e, van dat artikel. Deze coördinatie vindt ten minste eenmaal per jaar plaats.
2. De beheerder stelt in overleg met de belanghebbende partijen richtsnoeren op voor coördinatie als bedoeld in het eerste lid en maakt die bekend.
3. De beheerder zorgt ervoor dat eenieder op zijn website kennis kan nemen van een overzicht van de activiteiten die de beheerder onderneemt in het kader van het eerste lid.

Artikel 4. Verkeersleidingproces

1. De beheerder waarborgt dat de verkeersleiding op transparante en niet-discriminerende wijze wordt uitgeoefend en dat de personen die belast zijn met het nemen van beslissingen over het leiden van het verkeer over de hoofdspoorweginfrastructuur niet door een belangenconflict zijn aangetast.
2. De beheerder draagt er zorg voor dat spoorwegondernemingen volledig en tijdig toegang krijgen tot relevante informatie in gevallen van storingen die hen betreffen. Indien de beheerder de spoorwegondernemingen verdere toegang verleent tot het proces van verkeersleiding doet hij dat op transparante en niet-discriminerende wijze.
3. Bij de langetermijnplanning van groot onderhoud of een grote vernieuwing van de hoofdspoorweginfrastructuur, raadpleegt de beheerder de gerechtigden, bedoeld in artikel 57 van de wet, en houdt de beheerder zoveel als redelijkerwijs mogelijk rekening met de door deze gerechtigden geuite punten van zorg.

Paragraaf 3. Kwalitatieve en kwantitatieve verplichtingen en doelen

Artikel 5. Prestatiegebieden

1. Bij ministeriële regeling worden prestatiegebieden vastgesteld en kunnen regels worden gesteld die nadere invulling geven aan deze prestatiegebieden.
2. Daar waar de prestatiegebieden betrekking hebben op een gedeelde verantwoordelijkheid met derden, werken de beheerder en derden samen ten behoeve van een gezamenlijk resultaat van prestatieverbetering voor de reiziger en de verlader.
3. Indien de beheerder met betrekking tot de geldende regelgeving en de voor de beheerder beschikbare financiële middelen problemen ervaart bij de invulling van de in het eerste lid bedoelde prestatiegebieden, informeert hij Onze Minister hierover en dient hij bij Onze Minister een voorstel in voor een alternatieve efficiëntere dan wel effectievere uitvoering van de invulling van de prestatiegebieden waarbij ook aanvullende financieringsaanvragen mogelijk zijn.

Paragraaf 4. Overige bepalingen

Artikel 6. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop artikel I, onderdeel D, van de Wet publiekrechtelijke omvorming ProRail in werking treedt.

Artikel 7. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit taken ProRail.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VOOR MILIEU EN WONEN,

CONCEPT

Nota van toelichting

I. Algemeen deel

De Wet publiekrechtelijke omvorming ProRail wijzigt de Spoorwegwet en vormt ProRail B.V. om tot een zelfstandig bestuursorgaan. De omvorming van ProRail tot zbo heeft tot doel om de organisatie vorm te geven op een wijze die past bij de publieke taken die ProRail uitvoert, de aansturing van ProRail te vereenvoudigen en de publieke verantwoording over de wettelijke taken en de besteding van publieke middelen (jaarlijks ruim € 2 miljard) te versterken.

Gelijktijdig met de wet treedt deze algemene maatregel van bestuur (AMvB) in werking. Het gaat om nadere voorschriften met betrekking tot de wettelijke taken van ProRail.

Een ontwerp van deze AMvB is voor een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid voorgelegd aan ProRail, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

ProRail (...)

De ILT (...)

De ACM (...)

De onderhavige regelgeving heeft geen consequenties voor burgers of bedrijfsleven. Bij de vormgeving is ervoor gekozen de bestuurslasten van ProRail niet hoger te maken dan voor een adequate aansturing en verantwoording nodig is.

Een ontwerp van deze AMvB is per internet ter consultatie voorgelegd. Hieronder wordt ingegaan op de reacties.
(...)

II. Artikelsgewijs deel

Paragraaf 2. Nadere regels op grond van artikel 8, zesde lid, van de Spoorwegwet

Artikel 2. Incidenten en verstoringen met gevolgen voor grensoverschrijdend verkeer

Dit artikel dient ter implementatie van artikel 54, eerste lid, derde en vierde zin, van richtlijn 2012/34/EU. Die zinnen dragen de beheerder op om in geval van ernstige verstoringen met mogelijke gevolgen voor het grensoverschrijdend verkeer relevante informatie daaromtrent te delen met infrastructuurbeheerders van netwerken buiten Nederland. De eerste twee zinnen van artikel 54, eerste lid, van richtlijn 2012/34/EU op grond waarvan ProRail een noodplan moet vaststellen, zijn reeds geïmplementeerd in het Besluit spoorverkeer.

De verplichting tot samenwerking met buitenlandse infrastructuurbeheerders is bijvoorbeeld ingevuld door de verklaring van Leipzig, op grond waarvan de infrastructuurbeheerders het International Contingency Management Handbook hanteren

bij incidenten en verstoringen op internationale spoorcorridors¹. Bij grensoverschrijdende verbindingen die geen onderdeel uitmaken van een internationaal spoorcorridor ligt het ook voor de hand een dergelijke werkwijze te hanteren. De praktijk moet uitwijzen welke informatie en maatregelen nodig zijn om de grensoverschrijdende effecten zoveel mogelijk te beperken of voorkomen. Dat laat onverlet dat de storing zelf zo snel mogelijk verholpen dient te worden en dat de overige bestaande regels en uitgangspunten met betrekking tot het herstel van verstoringen onverkort gelden.

Artikel 3. Coördinatiemechanismen

Dit artikel dient ter implementatie van artikel 7 sexies van richtlijn 2012/34/EU. Dat artikel verplicht lidstaten ertoe om passende coördinatiemechanismen in te voeren tussen de beheerder, alle belanghebbende spoorwegondernemingen en aanvragers van capaciteit. Tevens worden in voorkomend geval vertegenwoordigers van gebruikers van goederen- en passagiersvervoersdiensten en nationale, lokale of regionale autoriteiten uitgenodigd om deel te nemen. De infrastructuurbeheerder maakt ten aanzien van deze coördinatie richtsnoeren bekend, tevens publiceert de infrastructuurbeheerder een overzicht van de coördinatieactiviteiten op zijn website.

Om buiten twijfel te stellen dat de beheerder de verplichting tot coördinatie, bedoeld in artikel 7 sexies, dient na te leven wordt in dit artikel een verwijzing opgenomen naar artikel 7 sexies. Tevens is de in artikel 7 sexies opgenomen verplichting om richtsnoeren op te stellen ten aanzien van coördinatie, alsmede een overzicht te publiceren van de coördinatieactiviteiten, opgenomen in het tweede en derde lid van dit artikel.

Artikel 4. Verkeersleidingsproces

Artikel 4 dient ter implementatie van artikel 7 ter van richtlijn 2012/34/EU dat betrekking heeft op de functies verkeersbeheer en onderhoudsplanning. In Nederland is verkeersbeheer beter bekend als verkeersleiding. Het eerste lid ziet op het waarborgen van een transparante en non-discriminatoire uitoefening van de verkeersleiding. Het leiden van verkeer over de hoofdspoorweginfrastructuur mag er niet toe leiden dat spoorwegondernemingen ongelijk worden behandeld, daarom moeten de beslissingen ten aanzien van verkeersleiding op een transparante manier genomen worden volgens de daarvoor geldende kaders. Uiteraard geldt de verplichting om transparant en non-discriminatoire te handelen ook voor de verkeersleiding op de regionale verkeersleidingposten. Aan de verplichting wordt onder andere vormgegeven door middel van het 'afwegingskader versperringen' dat is bedoeld om op een transparante wijze te komen tot vooraf opgestelde versperringsmaatregelen en het non-discriminatoire handelen borgt.

Het tweede gedeelte van het artikellid ziet op de onafhankelijkheid van personen die betrokken zijn bij de functie verkeersbeheer. Volgens de overwegingen bij de richtlijn 2012/34/EU gaat het met name om het voorkomen van eventuele persoonlijke financiële, economische of professionele belangen die een ongepaste invloed zouden kunnen hebben op de onpartijdigheid van de infrastructuurbeheerder. Het deel van artikel 7 ter, eerste lid, dat betrekking heeft op de onderhoudsplanning is reeds geïmplementeerd in bestaande bepalingen, namelijk de artikelen 4 en 6 van het Besluit capaciteitsverdeling hoofdspoorweginfrastructuur.

¹ Kamerstukken II 2017/18, 21501-33, nr. 704.

Het tweede lid implementeert artikel 7 ter, tweede lid, van richtlijn 2012/34/EU. Dit artikel ziet op de wijze waarop partijen van de infrastructuurbeheerder informatie krijgen over storingen op het spoor. Hierin wordt door ProRail voorzien doormiddel van verschillende (in de netverklaring opgenomen) ICT-diensten waarmee spoorwegondernemingen informatie krijgen over (de gevolgen van) storingen op het spoor. Daarnaast heeft het betrekking op de mogelijkheid om verdere toegang te krijgen tot het proces van verkeersleiding. In dit kader wordt hier het Operationeel Controle Centrum Rail (hierna het OCCR) genoemd. In het OCCR werken spoorwegondernemingen en ProRail in een gedeelde werkruimte.

Het derde lid implementeert artikel 7 ter, derde lid, van richtlijn 2012/34/EU dat bepaalt dat de infrastructuurbeheerder voor de langetermijnplanning van groot onderhoud of grote vernieuwingen van de infrastructuur met de aanvragers van capaciteit contact moet zoeken om hen te raadplegen. In de bijlage VII staat omschreven op welke momenten in ieder geval raadpleging dient plaats te vinden. Artikel 7 ter, derde lid, van richtlijn 2012/34/EU ziet op eventuele restgevallen waarin raadpleging ook wenselijk kan zijn. Bijvoorbeeld als reeds voor de procedure uit bijlage VII bekend is dat er groot onderhoud of een grote vernieuwing gaat plaatsvinden.

Paragraaf 3. Kwalitatieve en kwantitatieve verplichtingen en doelen op grond van artikel 8, zevende lid, van de Spoorwegwet

Artikel 5. Prestatiegebieden

De beheerder is verantwoordelijk voor het uitvoeren van zijn wettelijke taken. Om een kwalitatieve richting te geven aan de uitvoering van deze taken worden krachtens artikel 4, eerste lid, in een ministeriële regeling prestatiegebieden vastgesteld. Met deze prestatiegebieden geeft de minister richting aan de gewenste kwaliteit van het spoorstelsel en van het product voor reizigersvervoerders en reizigers alsmede goederenvervoerders en verladers. De beheerder geeft bij de uitvoering van zijn taken invulling aan deze prestatiegebieden. Met betrekking tot één of meerdere prestatiegebieden worden in een beleidsregel kernprestatie-indicatoren en informatie-indicatoren vastgesteld. Deze kernprestatie-indicatoren geven een nadere kwantitatieve duiding aan de krachtens artikel 4, eerste lid, opgestelde kwalitatieve prestatiegebieden.

Paragraaf 4. Overige bepalingen

Artikel 6. Inwerkingtreding

Dit besluit zal tegelijkertijd met artikel I, onderdeel D, van de Wet publiekrechtelijke omvorming ProRail inwerkingtreden. Het betreft hier het moment van instelling van het zbo. De inwerkingtreding is beoogd op 1 januari 2021.

III. Implementatietabel

Artikel uit richtlijn 2012/34/EU	Opnieuw geïmplementeerd in:	Toelichting
Artikel 7 ter	Artikel 4	Geen inhoudelijke wijziging slechts verplaatsing van beheerconcessie naar lagere regelgeving
Artikel 7 sexies	Artikel 3	Geen inhoudelijke wijziging slechts verplaatsing van beheerconcessie naar lagere regelgeving
Artikel 54, eerste lid, derde en vierde volzin	Artikel 2	Geen inhoudelijke wijziging slechts verplaatsing van beheerconcessie naar lagere regelgeving

DE MINISTER VOOR MILIEU EN WONEN,

CONCEPT